

Tyresö kommun

barn-utb@tyreso.se

Rektorn vid Nyboda skola

kia.broome@tyreso.se

Beslut för grundskola och grundsärskola

efter tillsyn i Nyboda skola
i Tyresö kommun

Tillsyn i Nyboda skola

Skolinspektionen genomför tillsyn i Tyresö kommun under januari till mars år 2014. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Nyboda skola besöktes av Skolinspektionen den 6 februari 2014 och den 7 februari 2014.

Fakta om skolenheten

Nyboda skola är en nybyggd skola med grundskola för årskurserna 4-9 och grundsärskola för årskurserna 6-9. Skolan startade hösten 2012. I grundskolan finns även en kommunövergripande särskild undervisningsgrupp för elever med autism. För elever i grundskolans årskurser 4-6 finns profilklasser med inriktning musik, rörelse eller idrott. Nyboda skola ligger nära Tyresö centrum. Nyboda skola har vid tillsynstillfället 501 elever, varav 13 elever är mottagna i grundsärskolan.

Skolan är organiserad i fem arbetslag där grundsärskolan och autismgruppen utgör ett arbetslag och årskurs 4-6 är ett annat arbetslag. De tre resterande arbetslagen utgörs av åldershomogena arbetslag för årskurserna 7,8 och 9. Skolan leds av en rektor, en biträdande rektor och en tillförordnad biträdande rektor. De två biträdande rektorerna har det operativa ansvaret för två arbetslag vardera i grundskolan. Rektorn har det operativa ansvaret för grundsärskolan och den särskilda undervisningsgruppens verksamhet.

Fritidshem och förskola bedöms i separata beslut avseende hela kommunens ansvarstagande för dessa verksamheter.

Kunskapsresultat

Grundskola

Årskurs 6

Skolverkets statistik (SIRIS) visar att andelen elever som nått minst betyget E i årskurs 6 år 2013 var som högst (100 procent) i ämnena hem- och konsumentkunskap, musik och slöjd. Lägst andel elever med ett godkänt betyg var i ämnet matematik, där 82,8 procent av eleverna nådde minst betyget E. I samtliga ämnen var andelen elever i skolan som nått minst betyget E högre än riket. Den genomsnittliga betygspoängen för varje ämne var högst i ämnena bild (14,9), idrott och hälsa (15,1) och musik (16,4). Den genomsnittliga betygspoängen var som lägst i naturorienterande ämnen (11,2) slöjd (11,6) och teknik (11,7). I alla

ämnen, utom bild och musik är betygspoängen för skolans elever lägre än genomsnittet i riket.

Skolinspektionen har även tagit del av skolans egen redogörelse över elevernas måluppfyllelse för vårterminen 2013 i årskurs 6. I årskurs 6 nådde mellan 50 och 100 procent av eleverna kunskapskraven beroende på ämne. Lägst måluppfyllelse var det i ämnet svenska som andraspråk och högst var måluppfyllelsen i ämnena bild, hem- och konsumentkunskap, idrott och hälsa, musik, slöjd och svenska. I matematik var måluppfyllelsen 89 procent och i de övriga ämnena var måluppfyllelsen 96 procent.

Årskurs 9

Enligt SIRIS var det genomsnittliga meritvärdet 186 poäng för Nyboda skola läsåret 2012/2013, vilket är det lägsta i kommunen och under genomsnittet i riket (213 poäng). Flickornas genomsnittliga meritvärde var 203 poäng (riket 224 poäng) och pojkarnas var 169 poäng (riket 202 poäng). Det genomsnittliga meritvärdet för flickor med utländsk bakgrund var 186 poäng (riket 204 poäng) och för pojkar med utländsk bakgrund 153 poäng (riket 183 poäng). Andelen elever i årskurs 9 som uppnådde kunskapskraven i alla ämnen läsåret 2012/2013 var 59 procent (riket 77 procent). Av dessa var 67 procent flickor och 50 procent pojkar. Motsvarande resultat för riket var 80 respektive 74 procent. Andelen flickor med utländsk bakgrund som uppnådde kunskapskraven i alla ämnen var 50 procent (riket 63 procent). Uppgiften saknas för pojkar med utländsk bakgrund när det gäller motsvarande resultat då underlaget är för litet för att redovisas. Resultaten var som lägst i ämnena svenska som andraspråk (78 procent) och hem- och konsumentkunskap (80 procent) och som högst i ämnena modersmål (100 procent) och moderna språk/språkval (98 procent). I övriga ämnen varierade måluppfyllelsen mellan 78 och 95 procent.

Läsåret 2012/2013 var 71 procent av eleverna behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram och mellan 64 och 68 procent till de högskoleförberedande programmen. Motsvarande resultat för riket var 88 respektive mellan 83 och 87 procent.

Grundsärskola

För grundsärskolan finns ingen nationell statistik då elevunderlaget är för litet för att redovisas. Rektorn uppger att de flesta elever uppnår kunskapskraven vilket även skolans egen betygssammanställning visar.

Helhetsbedömning

Skolinspektionen ser vid tillsynen av Nyboda skola en verksamhet där andelen elever som inte nådde lägst kunskapskraven för betyget E i alla ämnen är hög och det genomsnittliga meritvärdet är lågt. Av betygskataloger framgår även att en låg andel av samtliga betyg utgörs av det högsta betyget, A. I flera ämnen, exempelvis i hem- och konsumentkunskap och kemi, har inget A eller bara något enstaka A satts. Utifrån detta bedömer Skolinspektionen att det finns utrymme att höja skolans kunskapsresultat.

Skolinspektionen bedömer att skolans största utvecklingsområde är att utveckla ett mer systematiskt kvalitetsarbete som utgår från en analys av elevernas kunskapsresultat. Elevernas kunskapsresultat, både i grundskolan och i grundsärskolan, behöver följas upp och analyseras ur flera aspekter, exempelvis skillnader mellan pojkar och flickor, mellan ämnen eller mellan lärare. En sammanställning av skolans resultat är en förutsättning för en kartläggning av utvecklingsområden och förbättringsåtgärder liksom en förutsättning för att regelbundet kunna följa upp att utvecklingsåtgärderna leder till en förbättrad utbildning. Kvalitetsarbetet behöver också dokumenteras för att kraven i skollagen ska vara uppfyllda.

Vid besöket uppfattade Skolinspektionen klimatet på skolan som lugnt men det framkom i intervjuer att studieron varierar mellan klasser, ämnen och lärare. Dessutom framkom att användandet av datorer och läsplattor ofta stör undervisningen. Därför bedöms studieron i grundskolan behöva förbättras. I grundsärskolan och autismgruppen finns varken problemet med bristande studiero eller datoranvändandet. En anledning till detta, uppger lärarna under intervjun, är att de kontinuerligt utvärderar studieron tillsammans med eleverna. Efter faktagranskningen framkommer att användandet av datorer och läsplattor har diskuterats på elevrådet och lett till en ny ordningsregel. I det systematiska förbättringsarbetet är eleverna en viktig resurs för att utveckla utbildningen.

I grundskolan behöver arbetet utvecklas med att ge elever som lätt når de lägre betygen stimulans för att nå längre i sin kunskapsutveckling. I grundsärskolan bedöms detta arbete dock fungera bra.

Skolan bedriver ett aktivt arbete för att motverka kränkningar, men det finns brister i skolans rutiner för hur kränkande behandling ska anmälas till rektorn.

Skolans arbete med att ge elever särskilt stöd bedöms vara väl fungerande, dock behöver skolan utveckla arbetet med att utforma beslut om anpassad studiegång och åtgärdsprogram.

Avslutningsvis behöver skolan förbättra arbetet med att se till att skolans alla elever får vägledning inför utbildning och yrkesval av personal med kompetens för detta.

Mot denna bakgrund fattar Skolinspektionen följande beslut.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger enligt 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Tyresö kommun att vidta nedanstående åtgärd/åtgärder för att avhjälpa påtalade brist/brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den **26 maj 2014** redovisas för Skolinspektionen.

Undervisning och lärande

Bedömning

Tyresö kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Undervisning och lärande.

- Se till att lärarna ger elever i grundskolan som lätt når kunskapskraven som minst ska uppnås, ledning och stimulans för att nå längre i sin kunskapsutveckling.

Motivering

Enligt skollagen ska elever som lätt når de kunskapskrav som minst ska uppnås ges ledning och stimulans för att kunna nå längre i sin kunskapsutveckling.

I förarbetena till skollagen (prop. 2009/10:165 s. 285) anges att även elever som lätt når kunskapskraven har rätt att få en individanpassad undervisning och uppmuntran att nå längre i sin kunskapsutveckling.

Under intervjuer med elever framkommer att några elever tycker att de får tillräcklig stimulans medan andra tycker att undervisningen är enformig och att de själva måste ta initiativet till att lära sig mer eller nå längre i sin kunskapsutveckling. Eleverna uppger dock att detta varierar mellan lärare och ämnen. En elev säger under intervjun: *"Kommer man över ett D så får man klara sig själv."* och flera intervjuade elever tror att de skulle kunna få ett högre betyg med mer lärarstöd. Av intervju med skolledning och representanter för lärare och elevhälsa framkommer att fokus läggs på att stödja de elever som behöver hjälp att klara kunskapskraven. Det framkommer under intervjun med läraren från den särskilda undervisningsgruppen att även elever med högfungerande autism inte alltid får de utmaningar de behöver.

Av skolans betygskataloger framgår att en låg andel av de satta betygen i årskurs 7 och 9 vårterminen 2013 utgjordes av det högsta betyget, A. I flera ämnen, exempelvis i ämnena bild, hem- och konsumentkunskap, idrott och hälsa, kemi, samhällsorienterande ämnen och slöjd har inget A satts.

Resultaten från Skolenkäten (Skolinspektionens enkät från hösten 2013) visar att av 113 elever i årskurs 9 håller var fjärde elev med om påståendet "Jag får för lite utmanande arbetsuppgifter i skolan". Fler än hälften i samma årskurs håller inte med om påståendet "Skolarbetet är roligt". Av 93 svarande vårdnadshavare håller mer än var tredje vårdnadshavare med om påståendet "Mitt barn behöver mer utmaningar i skolarbetet".

Vid intervjuer med lärare och skolledning framkommer dock att detta är något som skolan har börjat utveckla genom kompetensutveckling i matematik och språkutvecklande arbetssätt.

Tillsynen visar att skolan behöver utveckla arbetet med att ge elever i grundskolan som lätt når kunskapskraven som minst ska uppnås ledning och stimulans för att nå längre i sin kunskapsutveckling. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Tyresö kommun föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

1 kap. 4 § skollagen, 3 kap. 3 § skollagen, Lgr 11, avsnitt 2.2

Trygghet och studiero

Bedömning

Tyresö kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Trygghet och studiero.

- Se till att åtgärder vidtas så att eleverna tillförsäkras studiero.
- Se till att fall av kränkande behandling anmäls till rektorn.

Motivering

Studiero

Enligt skollagen ska utbildningen utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. Enligt läroplanen ska läraren tillsammans med eleverna utveckla regler för arbetet och samvaron i den egna gruppen.

Under rundvandringen på skolan uppfattar Skolinspektionen Nyboda skola som lugn och trygg. Av intervjuer med rektorn, elever och personal framkommer att eleverna är trygga och att ordningsregler finns som är utarbetade under

medverkan av eleverna. Däremot berättar elever och lärare under intervjuer att det varierar mellan klasser, ämnen och lärare om det är studiero under lektionerna. Eleverna berättar att ordningsregler finns men att de inte följs av vissa elever och att vissa lärare inte ser till att de följs. Dessa lärare har svårt att komma tillrätta med elevers ordningsstörande, uppger eleverna. Vidare framkommer under intervjuerna att användningen av läsplattor och datorer kan störa undervisningen och arbetsron men att det inte finns några regler för hur dessa får användas och vad får användas till. Några elever uppger att det finns elever som spelar spel under lektionerna utan att lärarna säger till och att datorer och läsplattor ofta används till annat än undervisning under lektionerna. Eleverna uppger under intervjuerna att de vill ha regler för användandet av datorer och läsplattor. Lärarna bekräftar också i intervjuer att det ofta är ett problem med hur datorer och läsplattor används under lektionerna. Även lärarna berättar under intervjuer att studieron varierar och att de tycker att det kan vara ett problem. Rektorn berättar under intervjun att det finns några klasser där man arbetar specifikt för att förbättra arbetsron.

Resultaten från Skolenkäten visar att av 113 elever i årskurs 9 håller mer än var tredje elev med om att det stämmer ganska dåligt eller inte alls att "I min skola följer eleverna de ordningsregler som finns". Var fjärde elev i årskurs 9 håller även med om att det finns andra elever som stör ordningen i klassrummet.

Mer än hälften av eleverna i årskurs 5 håller helt eller delvis med om påståendet "På lektionerna stör andra elever ordningen i klassrummet". Även enkäten till vårdnadshavare indikerar att studieron behöver förbättras då mer än var tredje har svarat att det stämmer ganska dåligt eller stämmer inte alls att deras barn har studiero under lektionerna.

Efter faktagranskningen har rektorn inkommit med ett protokoll från elevrådet där det framgår att skolan fattat beslut om att komplettera skolans ordningsregler med en regel om hur datorer och lärplattformar ska användas enligt lydelsen: "De digitala verktygen får inte störa undervisningen och det är läraren som styr användningen av dem.". Skolinspektionen förutsätter att det påbörjade arbetet med att tillförsäkra alla elever studiero fortsätter genom kontinuerliga utvärderingar och analyser av bakomliggande orsaker.

Plan mot kränkande behandling

Huvudmannen ska enligt skollagen se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Enligt Skolinspektionens praxis innebär "en översikt över de åtgärder som behövs" krav på att vissa rutiner ska finnas i planen; rutiner för akuta åtgärder vid situationer av kränkande behandling, rutiner för uppföljande insatser samt rutiner för hur händelser och åtgärder ska dokumenteras. Dessutom ska rutinerna enligt praxis ha såväl ett elev- elev – perspektiv (kränkningar elever sinsemellan) som ett vuxen-elev – perspektiv (kränkningar av vuxen mot barn/elev).

Skolinspektionen har tagit del av Nyboda skolas plan mot kränkande behandling, "Likabehandlingsplan". Planen återspeglar inte tydligt grundsärskolans verksamhet. Inte heller finns en tillräckligt tydlig beskrivning av vilka åtgärder som ska vidtas om en vuxen kränker en elev. Vidare saknas en tydlig redogörelse för hur föregående års åtgärder har genomförts.

Nyboda skola har, efter tillsynsbesöket, skickat in en omarbetad plan mot diskriminering och kränkande behandling där en beskrivning av hur föregående års åtgärder har genomförts och grundsärskolans verksamhet framgår. Efter faktagranskningen har rektorn även inkommit med en omarbetad plan mot diskriminering och kränkande behandling där det framgår vilka åtgärder som ska vidtas om en vuxen kränker en elev. Mot bakgrund av detta avstår Skolinspektionen från ingripande i detta avseende.

Anmälan till rektorn om kränkande behandling

Enligt skollagen ska personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Vid de intervjuer som Skolinspektionen har genomfört med lärare från skolan framkommer att eventuella kränkningar inte alltid rapporteras till rektorn och att skolans rutiner är oklara. Enligt den rutin som finns i Nyboda grundsskola och grundsärskolas plan mot kränkande behandling, "Likabehandlingsplan", framkommer att till rektorn rapporteras endast kränkningar som har inträffat vid upprepade tillfällen eller allvarliga kränkningar. Skolinspektionen vill framhålla att alla incidenter där en elev anser sig blivit utsatt för kränkande behandling ska anmälas till rektorn så att rektorn får en samlad bild av situationen på skolan och kan sätta in rätt åtgärder för att förebygga kränkande behandling av elever och för att skyndsamt kunna anmäla detta till huvudmannen. Det ska med andra ord inte göras någon värdering av allvaret i en händelse innan den anmäls till rektorn. Vid intervjuer med lärare från grundsärskolan och autismgruppen framkommer att rektorn deltar i arbetslagets mö-

ten varje vecka och då kan incidenter rapporteras. Om rektorn inte deltar vid mötet en vecka finns ingen rutin för hur anmälan till rektorn sker.

Sammanfattningsvis visar tillsynen att det finns brister inom bedömningsområdet trygghet och studiero. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Tyresö kommun föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författning

5 kap. 3§ skollagen, 6 kap. 8, 10§§, Lgr 11 och Läroplan för grundskolan 2011 avsnitt 2.1

Särskilt stöd

Bedömning

Tyresö kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Särskilt stöd.

- Se till att beslut om anpassad studiegång innehåller överklagandehänvisning, lagrum på vilket beslutet grundar sig på, en bedömning av elevens kunskaper, samt vilka ämnen som tas bort ur elevens utbildning.
- Se till att åtgärdsprogram utarbetas enligt författningarnas krav.

Motivering

Anpassad studiegång

Enligt skollagen får rektor fatta beslut om anpassad studiegång med avvikelser från timplanen och enskild undervisning om utredningen visar att eleven har behov av sådan särskild anpassning. Rektor ansvarar för att en elev får en utbildning som är likvärdig med övrig utbildning i den aktuella skolformen.

Av Skolverkets allmänna råd för arbete med åtgärdsprogram för elever i behov av särskilt stöd (SKOLFS 2013:8) framgår att ett beslut om anpassad studiegång ska ange vem det gäller, vilket lagrum beslutet grundar sig på, datum för när beslutet fattades, vilken bedömning av elevens kunskaper som beslutet grundas på. Vidare ska beslutet ha överklagandehänvisning, ange vilka ämnen som tas bort ur elevens utbildning samt undertecknas av rektorn. Av Skolverkets allmänna råd framgår också att det är viktigt att informera eleven och elevens vårdnadshavare om vad anpassad studiegång innebär, att den anpassade studiegången utvärderas regelbundet samt att dessa beslut är möjliga att överklaga.

I de dokument om anpassad studiegång som Skolinspektionen har tagit del av framgår inte att det är ett beslut eller om det gäller en elev i grundskolan eller grundskolorna. Lagrum, överklagandehänvisning och grunden för beslutet saknas också. Ett av besluten för anpassad studiegång omfattar ett läsår. Vidare

framgår inte vilka ämnen som skolan har tagit bort, lagt till och inte heller i vilken omfattning. Detta medför att eleven och elevens vårdnadshavare har svårt att förstå vad eleven får för undervisning och vad som har tagits bort.

Åtgärdsprogram

Enligt skollagen ska ett åtgärdsprogram utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Skolinspektionen har tagit del av ett antal åtgärdsprogram från Nyboda grundskola och grundsärskola som utarbetats under höstterminen 2013. Av dessa framgår inte hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Sammanfattningsvis visar tillsynen att det finns brister i skolans arbete med anpassad studiegång och åtgärdsprogram. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Tyresö kommun föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författning

3 kap. 9, 10 och 12 §§ skollagen

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Bedömning

Tyresö kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

- Se till att rektorn tar ansvar för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning, utvärdering och utveckling av utbildningen.
- Se till att rektor tar ansvar för att kvalitetsarbetet är dokumenterat.

Motivering

Enligt skollagen är det rektorns ansvar att se till att det på skolenhetsnivå bedrivs ett systematiskt och kontinuerligt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen och att detta arbete dokumenteras. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls. Om det vid uppföljning av verksamheten kommer fram att det finns brister i verksamheten, ska huvudmannen, enligt skollagen, se till att nödvändiga åtgärder vidtas. Det förutsätter att det finns rutiner för att redovisa konstaterade utvecklingsbehov till huvudmannen.

Enligt Skolverkets allmänna råd om systematiskt kvalitetsarbete för skolväsendet (SKOLFS 2012:98) anges att rektor tillsammans med personalen och uti-

från uppföljningen ska analysera vad i enhetens verksamhet som påverkar och orsakar resultaten och måluppfyllelsen. Dessutom bör rektorn se till att dokumentationen av kvalitetsarbetet är tillräcklig för att ligga till grund för analys och beslut på skolenhetsnivå om prioriteringar av utvecklingsinsatser. Vidare bör rektorn skapa rutiner och former för dokumentation som är effektiva och ändamålsenliga för skolenhetens kvalitetsarbete, samt sträva efter att dokumentationen ger en samlad bild av utbildningens kvalitet inom skolenheten.

Tillsynen visar att skolledningen och lärarna regelbundet följer upp elevernas resultat både på elev- och klassnivå i grundskolan och på individnivå i grundsärskolan vid mitterminskonferenser. Fokus i det systematiska kvalitetsarbetet, uppger rektorn, har dock varit värdegrundsarbetet. I intervju med skolledning och lärare framkommer också att elevernas resultat i viss utsträckning har diskuterats och analyserats i arbetslagen men att någon analys av kunskapsresultaten inte görs på skolenhetsnivå.

Av intervjuer med elever framkommer att de upplever att det finns skillnader både i undervisningen och i betygen beroende på ämne och lärare men uppger att de sällan får möjlighet att utvärdera undervisningen. Om de får utvärdera undervisningen upplever de dock inte att undervisningen förändras.

Enligt nationella statistik för läsåret 2012/2013 var det stor skillnad mellan flickors och pojkars resultat i årskurs 6 i exempelvis ämnet svenska där den genomsnittliga betygspoängen var 11,9 respektive 9,6. Det var även stor skillnad mellan flickors och pojkars resultat för elever i årskurs 9 läsåret 2012/2013 i exempelvis ämnet hem- och konsumentkunskap. Enligt samma statistik var andelen elever i årskurs 9 med högre slutbetyg jämfört med provbetyget i svenska som andraspråk 72 procent läsåret 2012/2013. Skolledningen har inte, tillsammans med lärarna, gjort någon analys av eventuella skillnader mellan satta betyg och resultat på de nationella ämnesproven eller av flickors respektive pojkars resultat.

Skolinspektionen har tagit del av skolans enhetsplan för 2013. Detta dokument, som är skolans dokumentation av kvalitetsarbete, saknar sammanställning av och analys av resultat av elevernas kunskapsresultat som underlag för åtgärder i syfte att förbättra verksamheten och elevernas måluppfyllelse. I skolans enhetsplan finns endast målet att 92 procent av eleverna i årskurs 9 skall vara behöriga till ett nationellt program på gymnasiet och en redovisning av åtgärder för att nå det målet. Några sammanställningar eller analyser av elevernas kunskapsresultat, varken för grundskola eller grundsärskola, redovisas i denna.

Bristen på analys innebär, enligt Skolinspektionen, att skolledningen saknar ett viktigt underlag för att kunna identifiera eventuella brister i verksamheten, exempelvis brister i undervisningens kvalitet eller huruvida bedömning och betygsättning av eleverna är likvärdig i skolan.

Tillsynen visar att det finns brister i skolans systematiska kvalitetsarbete och hur det dokumenteras. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Tyresö kommun föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författning

4 kap. 4-6 §§ skollagen, Lgr 11 och Läroplan för grundskolan 2011, avsnitt 2.8

Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro

Bedömning

Tyresö kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro.

- Se till att samtliga elever i grundskolan har tillgång till personal med kompetens för att tillgodose deras behov av vägledning inför utbildning och yrkesval.

Motivering

Enligt skollagen ska eleverna ha tillgång till personal med kompetens för att tillgodose deras behov av vägledning inför utbildning och yrkesval. Av läroplanen för grundskolan framgår att skolans mål ska vara att varje elev kan granska olika valmöjligheter och ta ställning till frågor som rör den egna framtiden. Av läroplanen framgår också att alla som arbetar i skolan bidrar till att elevens studie- och yrkesval inte begränsas av kön eller av social eller kulturell bakgrund. Läraren ska bidra med underlag för varje elevs val av fortsatt utbildning, och studie- och yrkesvägledaren, eller den personal som fullgör motsvarande uppgifter, ska informera och vägleda eleverna inför den fortsatta utbildningen och yrkesinriktningen och vara till stöd för den övriga personalens studie- och yrkesorienterande insatser.

Av tillsynen framgår att det inte finns någon skolövergripande strategi för hur alla elever ska ges studie- och yrkesvägledning i grundskolan. Under intervjuer med lärare, elevhälsa och skolledningen framkommer att studie- och yrkesvägledarens insatser riktas mot årskurs 8 och 9. Under intervjuer med elever i årskurs 6 framkommer att de inte fått någon vägledning från skolans studie- och yrkesvägledare eller annan person på skolan inför språkvalet eller information om vilka konsekvenser språkvalet har för gymnasiestudier. Inte heller kan de ge exempel på att det har genomförts några andra insatser inom detta område.

Sammanfattningsvis visar tillsynen att skolans arbete med att ge elever i grundskolan tillgång till personal med kompetens för att tillgodose deras behov av vägledning inför utbildning och yrkesval behöver utvecklas. Verksam-

heten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Tyresö kommun föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

2 kap. 29§ skollagen, Lgr 11 avsnitt 2.6

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar enligt 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Tyresö kommun en anmärkning.

Tyresö kommun ska vidta åtgärder för att rätta till bristerna och redovisa de vidtagna åtgärderna till Skolinspektionen senast den 26 maj 2014.

Bedömning och betygssättning**Bedömning**

Skolinspektionen har uppmärksammat följande brist inom bedömningsområdet Bedömning och betygssättning.

- Skriftlig bedömning i det ämne där ett icke godkänt betyg sätts i ett avslutat ämne beskriver inte elevens kunskapsutveckling.

Motivering

Enligt skollagen ska i de fall där ett icke godkänt betyg sätts i ett avslutat ämne ges en skriftlig bedömning av elevens kunskapsutveckling i ämnet. Av bedömningen får också de stödåtgärder som har vidtagits framgå.

Skolinspektionen har tagit del av exempel på skriftliga bedömningar från grundskolan. Av dessa framgår inte tydligt vilka kunskaper eleven saknar eller har utvecklat i ämnet.

Tillsynen visar att det finns brister i skolans arbete med bedömning och betygssättning. Mot bakgrund av att arbetet med bedömning och betygssättning i Nyboda skola i övrigt bedöms fungera väl bedöms bristen som mindre allvarlig. Tyresö kommun tilldelas därför en anmärkning.

Författning

10 kap. 22 § skollagen

Handläggningsrutiner**Bedömning**

Skolinspektionen har uppmärksammat följande brist inom bedömningsområdet Handläggningsrutiner.

- Bestämmelserna om registerkontroll vid anställning av vikarier från bemanningsföretag iakttas inte.

Motivering

Av skollagen framgår att den som erbjuds en anställning inom bland annat förskoleklassen, fritidshemmet, grundskolan och grundsärskolan ska lämna ett utdrag ur belastningsregistret till den som erbjuder anställningen. Den som inte har lämnat registerutdrag får inte anställas.

Registerutdrag ska även lämnas av den som erbjuds arbete under omständigheter liknande dem som förekommer i ett anställningsförhållande. Enligt skollagen ska registerutdraget i dessa fall lämnas till den inom verksamheten som beslutar om att anlita eller ta emot en person. Den som inte har lämnat ett sådant registerutdrag får inte anlitas eller tas emot i verksamheten. Enligt förarbetena till bestämmelsen (prop. 2007/08:28 s. 11,15) omfattar kravet personer som ersätter anställda, t.ex. när en person kortvarigt hyrs in från ett bemanningsföretag vid tillfällig frånvaro bland personalen.

Enligt rektorn begärs inget utdrag ur belastningsregistret för vikarier som anlitas av bemanningsföretag, då rektorn har uppfattat att det sköts av de företag som kommunen har avtal med. Detta är dock inte förenligt med skollagens krav på att den som anställer personalen ska ansvara för registerkontroll.

Under tillsynsperioden har dock denna brist förmedlats till ansvariga på kommunen som har ändrat rutinerna så att bestämmelserna om registerkontroll kommer att tillämpas även vid avtal med bemanningsföretag. Mot bakgrund av att kommunen under pågående tillsynsperiod ändrat i sina riktlinjer så att

registerkontrollen kommer att utföras av den rektor som anlitar vikarie från bemanningsföretag, bedömer Skolinspektionen överträdelsen som mindre allvarlig och tilldelar därför Tyresö kommun en anmärkning.

Författning

2 kap. 31 § skollagen

På Skolinspektionens vägnar

Anna Rydin
Beslutsfattare

Pia Dannqvist
Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla verksamheter och hos alla huvudmän. Tillsynen fokuserar på faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevers möjligheter att nå målen för verksamheten. Tillsynen inriktas mot tre huvudområden: Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt. För enskilda huvudmän granskas även huvudmannaskap och godkännande.

Tillsynen av förskola, fritidshem och vuxenutbildning i en kommun är inriktad på hur kommunen tar sitt ansvar för verksamheten. I de fall fritidshem finns vid fristående skolor ingår de i tillsynen av skolenheten. Förskolor som drivs av enskilda huvudmän har fått sitt tillstånd av kommunen och det är därmed kommunen som har ansvaret för tillsyn av dessa.

Alla skolenheter besöks vid tillsynen. Vid den tredjedel av skolorna där Skolinspektionen bedömer att det är lägre risk för problem och brister granskas färre delområden och besöken görs under en halv dag. Övriga skolenheter granskas inom samtliga bedömningspunkter och under flera dagar.

Tillsynen grundar sig på dokument som exempelvis plan mot kränkande behandling, kunskapsresultat och annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, besök i skolenheter och intervjuer. Oavsett tillsynsform ger Skolinspektionens granskning inte någon heltäckande bild av verksamheten utan ska ses som en bild vid det aktuella granskningstillfället inom de områden som ingår i tillsynen.

Efter tillsynen redovisas Skolinspektionens bedömningar i ett beslut. Redovisningen görs i form av avvikelserapportering vilket innebär att det endast är de bedömningspunkter där det förekommer brister som beskrivs i beslutet. För kommuner bedöms även ansvarstagandet som helhet för den utbildning kommunen bedriver. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.